

v evropské politice (22. 5. – 28. 5. 2017)

Událost týdne:

23. května došlo k sebevražednému útoku na koncertě americké zpěvačky Ariany Grandeové v severoanglickém Manchesteru. Výbuch si vyžádal 22 obětí včetně dětí a 59 zraněných. Policie atentátníka identifikovala jako 22letého Salmana Abediho narozeného v Británii, jehož rodina pochází z Libye, odkud se měl Abedi nedávno vrátit. Motivem měla být snaha pomstít vraždu libyjského přítele skupinou mladíků loni v Manchesteru. Podle Abediho se jednalo o akt nenávisti vůči muslimům. Policie následně zadržela v souvislosti s útokem kolem deseti osob, očekává další zatýkání. K atentátu se přihlásila teroristická organizace Islámský stát, která se však hlásí ke všem podobným útokům. Británie zvýšila stupeň ohrožení terorismem na kritický, koncem týdne ho snížila na závažný.

22. května byl v Turecku zahájen proces s více než 200 domnělými odpůrci režimu, které turecké úřady viní z podílu na loňském nezdařeném puči. V nepřítomnosti je souzen i duchovní Fethullah Gülen žijící v americkém exilu, jehož Ankara označuje za hlavního organizátora převratu. Většina souzených jsou příslušníci tureckých ozbrojených sil.

24. května informoval server iROZHLAS.cz, že ruský parlament projednává zákon směřující k větší kontrole obsahu sociálních sítí. Zpravodajské služby by na základě zákona získaly pravomoc kontrolovat krátké zprávy. Pokud by obsahovaly výzvy k událostem, které nejsou v souladu s ruskými zákony, mohla by být komunikace zablokována.

25. května se uskutečnil summit Severoatlantické aliance (NATO) v Bruselu, na němž členské země rozhodly o zapojení NATO do mezinárodní koalice bojující proti teroristické organizaci Islámský stát. Dle generálního tajemníka NATO Jense Stoltenberga se jedná především o politický signál, v protiteroristické koalici jsou již zastoupeny všechny země Aliance. Summitu se poprvé ve funkci zúčastnil americký prezident Donald Trump.

26. května informoval server iROZHLAS.cz s odvoláním na agenturu Interfax, že šéfredaktor ruského listu Ton-M Dmitrij Popkov byl zastřelen. Podle vyšetřovatelů může být důvodem vraždy jeho investigativní novinářská aktivita, při níž se zaměřoval na odkrývání korupce.

27. května byl na italské Sicílii zakončen dvoudenní summit skupiny G7, tedy sedmi nejvyspělejších ekonomik světa (USA, Británie, Francie, Německo, Japonsko, Kanada a Itálie). V závěrečném prohlášení se země dohodly na potřebě potírání protekcionismu ve světovém obchodu či na možnosti uvalení dalších sankcí na Rusko kvůli situaci na východní Ukrajině. Apelovaly na KLDR, aby ukončila svůj jaderný a raketový program. USA se jako jediná ze sedmičky zemí rozhodla prozatím nepodpořit pařížskou dohodu o ochraně klimatu. Americký prezident Donald Trump uvedl, že o dohodě rozhodne v následujícím týdnu.

28. května informoval server iROZHLAS.cz, že dle aktuálních průzkumů ztrácí i nadále britští konzervativci voličské preference těsně před předčasnými volbami, které se uskuteční 8. června. Konzervativci by volilo 44 % lidí, labouristy 38 %. Podle politologů ztrácí konzervativci v důsledku zamýšlených úsporných opatření v sociálních službách i manchesterského teroristického útoku.

Telegraficky

- Dne 24. května informoval Elysejský palác, že francouzský prezident Emmanuel Macron si přeje prodloužit výjimečný stav v zemi až do 1. listopadu. Výjimečný stav byl v zemi zaveden po teroristických útocích v listopadu 2015.
- Dne 25. května vyzval francouzský prezident Emmanuel Macron EU k potírání přílivu levné pracovní síly ze zemí východu EU na západ. S předsedou Evropské komise Jeanem-Claudem Junckerem se v Bruselu po první společné schůzce shodli, že je třeba bojovat proti sociálnímu i daňovému dumpingu.
- Dne 27. května potvrdilo britské ministerstvo obrany, že dvě britské stíhačky vzlétly ze základny ve Skotsku kvůli narušení vzdušného prostoru ze strany ruských dálkových bombardérů. Rusko narušení hranic popřelo.

